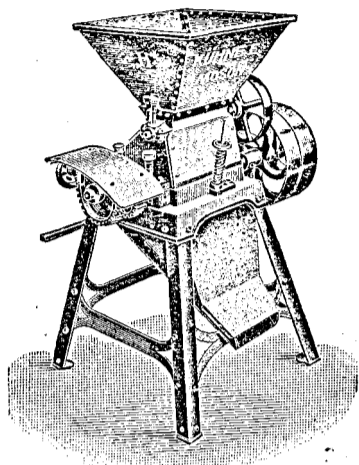
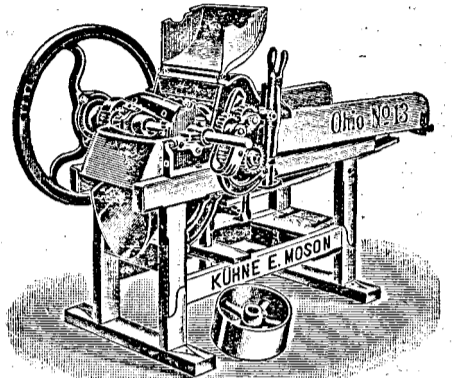

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállit szecskavágó gépeket, répavágókat, darálókat, takarmány-fülesztőket, „TORNADO“ kukoriczszártépőket, morzsolókat, tejgazdasági felszereléseket, teljes takarmánykamra-berendezéseket.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

2011

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Eladó vetőgépek,

(Alkalmi eladás!)

11, 13 es 15 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bővebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Csaba gyöngye,

bötermő, kitűnő, finom muskatilú csemege, a szállitást jól bírja, július közepén érik; 20,000 db hazai vessző, I. oszt. 100 db 10 K, 500 db 45 K, 1,000 db 80 K; II. oszt. zöld ojtásra alkalmas, ezre 30 K, gyökeres vessző ezre 160 K. Riparia Portalis és Rupesiris Montikola alanyon, 2 éves zöldojtás 100 db 40 K, 500 db 170 K, 1,000 db 300 K. Sima zöldojtás I. oszt. 10 db 20 K, 500 db 90 K, 1,000 db 160 K. Rupestris Montikola és Riparia Portalis alanyon, 2 éves gyökeres zöldojtás. Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka fehér és piros, Chasselas fehér és piros, Mirkovács, Kövidinka, Oporto és Kadarka ezre 140 K, ugyanez.n fajok sima zöldojtás I. oszt. ezre 70 K, legfinomabb táblafajok 100 db 24 K. Kapható: 2232

Staub Peter Kamenicza, Szerém m.

Keresek vételre

25 darab elsőrendű kis borjus, fejős simenthali tehenet. Ajánlatok az ár megjelölésével:

Nagy Dénes

birtokos

Torda, czimre küldendők.

2234

(v. z.)
Tölgy és Bükk erdő

kerestetik megvételre.

Czima kiadóhivatalban.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,970.340.— K.
Tartalékok	764.760.16 "
Összesen:	2,735.104.16 "

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.26 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.73 "
1905. " "	61.730.60 "
1906. " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjában részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

az igazgatóság.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv. Társ.

Mátyás király-tér 7. sz. (Saját ház.)

2 és fél millió K. összegű fő és melléknyereményekre játszik évenként 6 huzásban ha megrendel nálunk egy drb. konv. magyar **JELZÁLOGSORSJEGYET.**

14 havi részletfizetésnél havi	10 — kor.
16 " " " " " "	9 — " "
18 " " " " " "	8 — " "
22 " " " " " "	6-80 " "
24 havi részletfizetésnél havi	6-30 kor.
30 " " " " " "	5-30 " "
34 " " " " " "	5 — " "

vagy letétjegyre napi árfolyamon 20 korona foglaló és mérsékelt kamat lefizetése ellenében, tetszés szerinti törlesztésre

Az első részlet, vagy a foglaló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei a vevőt illetik.

HUZÁSOK:

Decz. 27-én egy millió K	Február 25-én	200.000 K
Április 25-én 300.000 K	Június 25-én	100.000 K
Aug. 25-én 500.000 K	Október 25-én	100.000 K

főnyereménnyel és számos 100.000, 50.000, 30.000, 10.000, 5.000 korona stb. melléknyereménnyel. Pénzét el nem veszítheti, mert minden sorsjegy okvetlen nyer és a legkisebb nyeremény 140 kor. és egy nyereményjegy, amelynek értéke 40-50 koronára tehető. Ez a nyereményjegy 1959. évig (amíg a sorsjegy játszik) valamennyi huzáson játszik.

Egy sorsjegy több főnyereményt is csinálhat.

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Mátyás király-tér 7. (Saját ház.)

A legszebb karácsonyfia

1 HAZAI TAKARÉKPÉNZTÁR SORSJEGY, melynek állandó értéke van és éveken keresztül játszik, nem mint a többi időleges értékű sorsjegyek. Főnyeremények 600.000 K, 300.000 K és még sok nagyobb nyeremény. Már az első részlet lefizetése után a sorsjegy a vevő tulajdona és így a nyeremények is őt illetik.

A sorsolási terv szerint minden sorsjegyet kihuznak a törlesztési huzáson.

Jelenlegi különösen kedvező árfolyama következtében

RÉSZLETFIZETÉSRE

1 drb 11 havi részletfizetésnél havi	10 K
1 " 14 " " " " "	8 " "
1 " 17 " " " " "	7 " "
1 " 20 " " " " "	6 " "
1 " 25 " " " " "	5 " "

letétre 10 K foglaló lefizetése mellett napi árfolyamon legolcsóbb kamattal. Huzások febr. jun. és okt. 5-én.

Kapható: A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál, Mátyás király-tér 7. sz. 2004

RÓTH TESTVÉREK

medgyesi

szőlőoltványtelepét

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket

kérni.

2227

Marosvásárhelytől 6 kilométer távolságra fekvő, országút mellett, egy tagban álló, 54 kat. hold jó minőségű

BIRTOK

lakházzal, gazdasági épületekkel, felszereléssel, marhákkal, lovakkal, 80 szekér takarmányrépával és kellő takarmánnyal, szabad kézből eladó.

Tejgazdaságnak igen alkalmas.

Erdeklődőknek e lap kiadóhivatala a tulajdonos nevét, kinél a feltételek megtudhatók, megmondja.

2226

A magyar gazdasági irodalomban nagy sikert elért szakmunka:

„A sertés Magyarországon“

IRTA:

enesei DORNER BÉLA

székelyföldi minist. kirend. megbizott.

32 iv 74 kiváló képpel. — Ára 7-20 korona.

Sertésenyésztőknek, hízalóknak, kereskedőknek, tejszövetkezeteknek nélkülözhetetlen.

Kapható

minden előkelőbb könyvkereskedésben

és

zabolai Székely Dénesnél Székelyudvarhelyen.

2228

50-150 holdas
jó minőségű tagosított birtok kerestetik

a birtokhoz közel fekvő, vagy abban benne levő lakással és gazdasági épületekkel rövidebb, vagy huzamosabb időre **haszonbérbe.**

Ajánlatok: „Barabásy Tamás, Mező-Bánd“ címre küldendők.

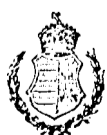
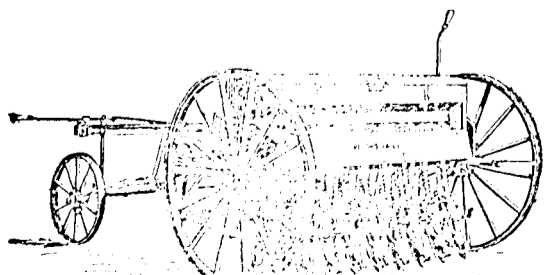
2224

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonczy gyártmány!

Losonczy gyártmány!

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

2054

BUDAPEST, V., VACI-KÖRUT 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A mezőgazdasági kvalifikáció érvényesítésének kérdéséhez.	633
Tehenészetünk szervezése és vezetése. Szász Ferenc. (Vége.	635
A világ 1908 évi gabonatermése.	636

Égyez közlemények.

A mezőgazdasági kamarák ügye. — Az országos tenyészállatkiállítás. — Az O. M. G. E. igazgatóválasztmányi ülése. — Szőlősgazdák gyűlése. — Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége. — A szeszfogyasztás apadása. Minta baromfitelep a Székelyföldön. Országos tenyészállatkiállítás.	637
--	-----

Hirdetések.

Arankamentes lóhere és lucernamagért

100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ab vidéki állomás átvéve

▲▲ és kifizetve. ▲▲

Ajánlatot és 10 kilós mintát utánvétellel kér, az eladó mennyiség közlésével

Mauthner Ödön

os. és kir. udv. magkereskedése
BUDAPEST 2002

A mezőgazdasági kvalifikáció érvényesítésének kérdéséhez.

Az O. M. G. E. irodalmi és tanügyi szakosztályának folyó évi nov. 26-án tartott ülésén Buday Barna „A gazdasági kvalifikáció értéke” címen tett előterjesztésében igen érdekesek gazdasági szakoktatásunk vezető férfainak véleményei arról a kérdéstről, hogy mi az oka annak, hogy a nagy és középbirtokosok fiai a gazdasági akadémiákat elenyésző csekély számban keresik fel — és az ezen kérdésre megfelelni leghivatottabbak részéről „csak egyetlen jó tanács merült fel — s ennél jobbat aligha tud valaki” — mondja az előterjesztés — és ez: *a gazdasági főiskola létesítése.* „A főiskola által adandó egyetemi rangú oklevél teljesen kielégítene az *ifjúság társadalmi becsvágyát* s ennél fogva a főiskola előreláthatólag látogatottságnak örvendene.”

Az előterjesztésnek további, a javaslatokat tárgyaló része pedig számbeli adatokon alapuló helyes mérlegelés után kimutatja, hogy *a gazdasági akadémiák egyáltalában nem üznek tulprodukción, sőt az átszervezés után a megcsappant hallgatók száma aránytalanul kevés ahhoz az országos érdekhez képest, mely a gazdasági szakismereteknek terjesztését és fejlesztését követeli* s ezért a gazdasági szakoktatás keretei fejlesztendőek különösen a legfelsőbb vonalon; — egyúttal azonban szükségét látja annak, hogy a gazdasági kvalifikáció jobban érvényesülhetése érdekében megtegye javaslatait, melyek nagyon helyesen legelső sorban is annak a térnek kitágítására irányulnak, a melyen a gazdasági kvalifikáció az öt megillető munkakört, megélhetési, kereseti alkalmazást megkaphatja.

Ezen javaslatokról gazdasági szaklapjaink s a napi sajtó is röviden említést tettek, de a kérdés általános közgazdasági fejlődésünknek — melynek alapját mezőgazdaságunk képezi — nagy érdekében oly fontos, hogy kívánatos annak felszínén tartása a felőle való vélemények minél sűrűbb nyilvánosságra hozatalában már csak azért is, hogy valamely gyakorlati tanács merülhessen fel azon célra nézve is, mely nemcsak a társadalmi becsvágyat állította oda a pályaválasztás fontos kérdése elé a gazdasági pályára vonzó tényező gyanánt, hanem: a gyakorlati élet legfőbb köve-

telményét: a tisztességes megélhetés, gyarapodás és boldogulás lehetőségét is főképpen azok számára, akiket nem az örökölt, vagy öröklendő földbirtok sarkal első sorban is a társadalmi becsvágyra, hanem a tisztességes és becsületes munkával elérhető biztos kenyér kereset és minél kedvezőbb érvényesülés reménye — és akik a gazdasági pályára természetes hajlamot, előszeretettel érezve, mintegy rá vannak teremve arra, hogy szakismereteik ápolása s az azok szerinti eljárásra való törekvésben élvezetet találva vegyék fel a küzdelmet ezen pályán gyakorlatának nehézségeivel. Szóval: a hivatásos gazdák számára.

Mert nem mindenki lehet ám olyan, a kit a gondviselés földbirtokkal áldott meg. Még a „régijóvilág”-ban is, amikor a gazdasági pályára nem annyira gondterhelt, sokoldalú s folytonos tanulmányozással fejlesztendő tudást s e mellett fáradhatatlan fizikai munkálkodást is követelő volt, hanem idillikus virágos mezeje az egyszerűséggel megelégedő kedélyeknek — akkor is megkivánta a rátermettséget s már a gyermekkor benyomásai által istápolott hivatottságot, ha eredményeket akart felmutatni. Most pedig, amikor majdnem rideg üzletté vált ez a tulajdonság, nem-e a sikert biztosító legelső feltétel?

Ha visszagondolunk mezőgazdaságunk fejlődésének történetére s ha látjuk, hogy az nem alulról felfelé, de ellenkezőleg, felülről lefelé történt, történik és fog történni ezután is — elismerhetjük a *gazdasági szakismereteknek a legfelsőbb vonalon terjesztése és fejlesztésének szükségességét* s ennek érdekében egészen jogosult és kiváló megfigyelési érzékre mutató az a vélemény, mely a gazdasági főiskola létesítése mellett a társadalmi becsvágyat állítja be elsőrangú érvnek. Ha létesül — bár lenne látogatott leginkább éppen azok által, kiket csakis ez az érv vezet oda. Nagy lendületet adna ez mezőgazdasági életünknek! De viszont gazdasági haladásunk fejlődésének vizsgálatában, ha annak fejlesztőit is méltatjuk — úgy a múltban, mint akár a jelenben is — a tulnyomó számot a hivatásos gazdák közt és nem a nagy és középbirtokokba beleszületettek közt fogjuk találni s a dolog természeténél fogva ez

Hivatalos kísérletezések alapján ajánljuk téli idény alatti használatra gyümölcsfák permeterezéséhez kártévő rovarok, apró hernyók, paizstetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

Gyümölcsfa Karbolineumot

Eredeti vízben oldható DENDRINT

Ára: Kicsinyben 5 és 10 kg.-os bádogedényben kg.-ként — 60 kor.
Továbbá 100 " 54— "
Eredeti baril (circa 200 kg.) 100 " 50— "

Árak csomagolás, illetve-hordó nélkül értendőnek. — Használati utasítás díjtalanul.

Továbbá

rovarfogó öveket,

1 tekercs = 30 méter
Ára 5-50 korona.

Hernyóenyv

1 kg.-os doboz ára 1-20 korona.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

a jövőben is így lesz. Ez egészen természetes.

Hiszen a nagyobb földterület birtoklása már oly vagyoni helyzetet teremt, mely rendszeren a társadalom magasabb rétegeibe vonzza a tevékenységi hajlamokat az amugy is biztosított kenyér gondjaitól nem terhelt, tehát felfelé illanó ambíciókkal és a Cincinnatusok csak kivételek maradnak akkor is, ha az ekeszarvára egyetemi rangú diplomát is csavarunk, mert azért az ekeszarvát csak meg kell markolni; — valamint kivételek lesznek azok is. kiket szenvedélyük vonz a föld rögéhez akkor, amikor különben módjuk volna annak bőségesen telő jövedelméből nemesebb és fennköltebb, avagy realiztikusabb értelemben — ez már egyre megy — élvezni az életet. Miért? mert ilyen az emberi természet. — Persze kívánatos volna, hogy ezek a kivételek minél gyakoribbak legyenek, de ha olyan mértékben amint kellene egyelőre nem is lesznek és a főiskola egyetemi rangú oklevele kezdetben a nagyobb birtokos osztályban és általában a közélet minden viszonylataiban a gazdasági szakképzettség kellőbb méltatásának csak uttörője is lesz — már ez is megkönnyíti a javaslat *legjelentékenyebb 6-ik pontjában* kifejezett ama régi kíváncsi érvényesülését, hogy a földművelési kormány a birtokpolitikai törvényjavaslat előkészítésénél különösen gondoskodjék arról, hogy „*a létesítendő törvény a gazdatiszti karból a gazdasági és társadalmi (hozzá teszem még, hogy: nemzetfenntartó) szempontból egyaránt kívánatos középbérlőosztály kialakulását elősegítse.*” És hozzá teszem még azt, épen a mi erdélyi viszonyainkból kiindulva — és azt hiszem, hogy többé-kevésbé egész Magyarországra kiterjedhetőleg is — hogy nemcsak a szakképzett gazdatiszti kar, hanem a *középbirtokos osztály is anyagot adhat már ezen középbérlőosztály kialakulásához és nemcsak a földművelési kormány gondoskodása volna e tekintetben égetően szükséges, hanem e mellett a társadalom érdeklődése is — habár jelen viszonyaink között sajnos, hogy ez oly jelentéktelen tényezőnek látszik, hogy a javaslat is 6 pontja közül 5-ben a kormány, illetve állam segítségét kéri a kvalifikáció istápolására. Ebben a vonatkozásban bizony ez időszereint talán nem is beszélhetnénk egyelőre másról mint a gazdatársadalomról, — tehát végeredményben arról az erőről, amely magában a segítségre váróban még megvan és pedig ezt is oly vonatkozásban mérlegelve, hogy mennyiben volna még képes a kért és nyújtandó segítséggel szemben az azt hozó eszközök és intézkedésekre reagálni.*

Az intelligens és magasabb szakképzettségű gazdatiszti kar e tekintetbeni állapotát eléggé megvilágítja az a tény, hogyha valamely jelentéktelenebb állásra is nyílik pályázat, százával a pályázatoknak túlekednek azt elfoglalni, míg akik szerényebb, jó vagy jobb állásokban vannak is, nagyrészen az csak megélhetésüket biztosítja és a bizonytalan jövő rémétől — mely a nyugdíj ügy rendezetlenségén kívül még a divatos lett parcellázások és bérbeadások képében is feltűnik, nem számítva még az alsóbb fokú és egyáltalában kvalifikációval nem is bírók jelentékeny és szerény igényeikkel térhódító aspirációit — folytonosan nyugtalanítva végzik nehéz feladatukat. Ily körülmények között ha csak előre nincs biztos kilátásuk fiaiknak a

gazdasági pályáni megélhetésre, de hogy küldik azokat gazd. akadémiákra! Tehát ily helyzetben újabb és talán a leghivatottabbakat adható generációval sem szaporíthatva e pálya munkáit, maguk is csak elenyésző csekély számban lehetnének olyanok, kik megszokott és kipróbált, megedzett munkaképességüknek megfelelő bérlőkké önállósíthatnák magukat még arra az óhajtott birtokpolitikai törvény által rezerválandó területekre is. Mert más területeken még nehezebb, ha tekintjük a mostani egészségtelen és inrealis birtokkeresleti viszonyokat, amelyeket úgy jellemezhetünk legtalálóbban, hogy „gulyalegelés után még mindig megél a birka.” A maradiság homályában primitív felfogásával tapogatózó s így természetesen a nagyobb intenzivitás felé törekvés helyett boldogulását csak a *nagyobb területben* áhítozó földéhes parasztság könnyen terelődik a parcellázási szabadüzlet által *bármilyen* megszerzhető területekre, míg másrésztől az egykoru regale bérletekben magát megszedett de onnan kiszorult bérlő osztály s ehhez hasonló jellegű válalkozók — épen a falvakon már bevezetett és még bevezethető egyéb üzleteik szempontjából pozíciók megszerzése végett nekik értékes és így általuk tulfizethető középbirtok bérletekre vetik magukat — és rájuk talán már derenghet a jövő azon perspektívája, hogy majd a teljesen letarolt birkalegelő megváltói is lehetnek.

A mai birtokkeresleti viszonyokban nem az az irányadó, hogy ez vagy az a terület szakszerű kezelésben holdanként mennyi tisztahozadékot adhat s annak bizonyos % szerinti tőkésítése lehet a realis érték, hanem az élelmesség által megindított áramlattal uszik mindenki — kivétel nélkül azonban a révbejutás reményével, a mi pedig elég nagy kérdő jel.

Ez az áramlat ragadja magával a *középbirtokos osztályt* is, amidőn kvalifikáció és tőkehiány miatt s a multak hibáinak a jelen helyzetre sulyosodó következményeiből nem tudva kievickélni még talán a gazdasági kvalifikáció segélyével sem, ennek megszerzésére már nem is törekszik, hanem ezen áramlat kedvező, esélyeit felhasználva a jövőbeni boldogulás reménye, létalapjától a földtől, a mezőgazdaságtól más pályák felé terelődik és attól sok esetben végleg is elszakíttatik. Tradíciói, összeköttetései révén a benne oly erős gyökeret vert társadalmi becsvágy, hogy aztán tulnyomólag a jogi pálya felé vonzza, az csak természetes — habár azt hiszem hogyha a gazdasági kvalifikációnak a társadalmi becsvágyat is kielégíthető értékének okmányilag és kinyilvánított színvonalra emelése mellett még az annak a *gyakorlatbani érvényesítéséhez szükséges anyagi erő* is megvolna — szívesebben maradna ez az osztály is ott és lenne hivatott művelője a gazdasági haladásunknak. Mert hiszen leginkább ebből és az előbb tárgyalt gazdatiszti osztályból van meg minden feltétele annak, hogy a gazdasági fejlődésünkre oly szükséges hivatott gazdák magasabb szakképzettségű tábora kialakuljon.

A midőn tehát közleményem elején idézett előterjesztés azt mondja, hogy az arra leghivatottabbak részéről „csak egyetlen jó tanács merült fel s ennél jobbat aligha tud valaki” — t. i. a főiskolának felállítására a társadalmi becsvágy kielégíthetése szempont-

jából egyetemi rangú oklevél megszerzhetőségének lehetőségével, — el kell ismernünk, hogy ez valóban jó tanács, de úgy, hogy a „tanács“-hoz a „kalács“-ot is szolgáltatják habár nem is oly bőven a mint kellene — mer hát több abban a keretben nem is igen telik egyelőre — az előterjesztés javaslatai.

Reméljük és hisszük kivált a mostani érdeműs vezetés mellett, hogy földművelési kormányunk magáévá teszi azokat és megvalósítván épen úgy, amint a kisbirtokosoknál, a *földműves népnél a nagyobb intenzivitásra való törekvés útjait egyengeti s ez által annak gazdálkodását leghelyesebben irányítja, a magasabb gazdasági kvalifikáció érvényesülését is biztosítani fogja épen az előbbinek is meg erősítésére.*

Csak hogy ez már oly vitális s ugyszólván honmentési jellegű érdekünk, hogy a társadalomnak is a kérdés iránt jóindulatulag érdeklődni kötelessége.

A javaslati rész egyik pontja arról is szól, hogy felhívandó a földhitelintézet s egyes nagyobb intézmények figyelme szakképzett gazdák alkalmazására. Ezzel kapcsolatban azt hiszem, hogy valamelyes mozgalom volna indítandó az iránt is, hogy a jelzálog üzletekkel foglalkozó pénzüzetek találnának valami módot arra és ne zárkoznának el az elől, hogy p. o. egyes kvalifikált gazdák által kezelt gazdaságoknak élő és holtfelszerelési céljaira megfelelő időtartamu amortizációs hitelt nyújtsanak. Természetesen itt a rövidebb időtartam és nagyobb kockázat magasabb %-os annuitásokat követelne a jelzálognál, de a felszerelések mindenkori értéke s az élőfelszerelésnek szaporodásbani érték növekedése mint produktív fedezet az illető pénzüzetek szakértő közegének ellenőrzése mellett lehetővé tenné ezen üzletág bevezetését és mindkét félre haszonnal járó lebonyolítását. Ha pedig az állam is közreműködne az ilyen hitelműveletek létesítésénél — a gazdasági kvalifikáció érvényesülhetése ügyének a legjobb szolgálat tétetnék.

A nagyobb birtokok gazdatiszti kezelésének szerződési, illetve megállapodási formáját pedig mindenütt ahol lehetséges, a tulajdonos és gazdatiszt közötti érdekeltség alapján volna kívánatos szervezni. Ez szabadabbá tehetné a kvalifikáció érvényesülését a nagybirtokos önellóságnak, mint természetes követelménynek birásával, azonban ezen érdekegységet nem a jövőbeli % részesedéssel *mint jutalmazással* értem, hanem úgy, hogy a gazdatiszt is tehetsége arányában anyagilag vegyen részt a gazdasági üzletben s azon arányban legyen illetékes a *jutalékra!*

Ez a gazdatiszti állások szolgálati jellegét épen nem változtatná meg, sőt az ettől elválaszthatatlan bizalmi jellegét erősítené meg, végeredményében pedig csak a házi kezelés javára döntené el azt a kérdést, hogy melyik jobb? a házi kezelés-e vagy a bérlés?

Ezekben kívántam szerény felfogásomat e kérdésben a nyilvánosság elé bocsátani, nem azzal a hivatkozással, hogy e kérdést először tárgyaló illusztris társaság sorába állva, vágjak olyan rendet mint ők, de azzal a szándékkal, hogyha szó szót, gondolat gondolatot hoz ki — már elérem célomat.

Tehenészeteink szervezése és vezetése.

Irta: Szász Ferencz.

XXI.

Olyan helyeken hol nem mesterségesen táplálják a borjúkat, hanem annyit szopja, hát a borju által fogyasztott tej mennyisége, mint azt a borju nevelésnél is említettem, olyképen tudható meg, hogy próbafejések alkalmával meggyőződünk mennyi tejet ad a tehén 1 csecsbimbójából s ez a mennyiség beszorozva a borju részére hagyott csecsbimbók illetőleg tögynegyedek számával — megközelítő biztonsággal mutatja a borju által fogyasztott tej mennyiségét, melyet aztán a próbafejési jegyzékben külön jelölhetünk a fejési eredmény felett egy kisebb számmal. Pld.

A tehén neve és t. k. száma		Gyopár 27				
A próba fejés ideje		Reggel	Délben	Este	Heti összeg	Átlagos zsirtartalom
hó	nap	tej literekben			%	
I.	7	2 2	3 3	3 3	56 56	A borju 2 bimbót szop.
I.	14	2 2	2 ¹ 2 ¹	3 3	59 ¹ 59 ¹	
I.	21	1 3	1 ¹ 4	1 3	24 ¹ 70	

Szükséges továbbá a »fejési alnapló« vezetése melybe bevezetjük reggel, délben és este nyert tejet s azt is, hogy hova fordított valamint azt is, hogy mennyi pénz folyt be a tejért.

Rovatai következők:

Idő	hó	nap	Átlag tehén létszám		Fejési eredmény		A tej hovatartozása		Pénzbevétel	
			drb.	liter	liter	liter	liter	liter	liter	liter
	Pld.	1	50	250	—	—	—	—	—	—
	Január	1	50	250	—	—	—	—	—	—
					reggel	délben	este	összesen	Tejlelési átlag	eladás a 16 ill.
					szegődmény	vajkészítésre	borjúk itatására	háztartásra	szisztvizsgálat	a tej eladásából
					összesen	eladás	összesen	összesen	összesen	összesen

Jegyzet. Mint látható, a fejési naplót használhatjuk az átlagos tejelés feljegyzésére is.

A havi »fejési alnapló« tételeiből könnyen összeállíthatjuk az évi tejelés kimutatását, s a mennyiben a tej nem mind egyenlő áron

értékesítettnek, hanem akár különböző egység áron adatva el, akár pedig részben sajttá, vajjá dolgoztatva fel, hát a tej átlagos literenkénti (kilonkénti) értékesülése számítható.

A fentieknek kívül vezetendő könyvek és jegyzetek — mint pld. egy külön tejeladási jegyzék, olyan helyeken hol több vevő, többféle egység áron veszi háztól, vagy házhoz szállítva a tejet, könnyen összeállítható a következő képen. Pld

A vevő neve	János István	Kenéz Péter	Eladott tej literekben		Fizetendő összeg	
			liter	K f.	liter	K f.
			31	7	160	28 80
			3	7		
			2	6		
			1	6		
			18			
			20			

Jegyzet. Az egyes egységár szerinti csoportok külön irandók, hogy a hónap végén esz-közleendő összeadás, beszorítás által könnyen ellenőrizhető legyen.

Sajt és vajkészítéssel foglalkozó gazdaságoknál szükséges könyvek és jegyzékek — tárgyalására nem terjeszkedhetem ki.

Tejeladásnál — amennyiben nem volnánk olyan helyzetben, hogy kisebb mennyiségben adogassuk el a tejet, a tej egy summában való eladását, történjék az akár az istállóban való átvétel után, akár a vevő lakhelyére való szállítás után — hát biztosítsuk mindig szerződésileg!

Leggyakoribb eset lévén, hogy a gazda valamely tejszarnoknak vagy más vevőnek szállítja a tejet vasuton — kisebb, nagyobb távolságra, nem tartom feleslegesnek ideiktatni a szerződés megkötésénél követendő fontosabb irányelveket.

A szokásos forma mellett következőkre ügyeljünk!

1. Amennyiben a vevő bizonyos mennyiség garantálását követelné, abba semmi esetre se menjünk bele s legalább 10% eltérést kössünk ki. Viszont az sem volna helyes ha a mennyiséget teljesen figyelmen kívül hagynánk, mert akkor kevesebbet fizet a vevő literenként.

2. A tejért fizetendő literenkénti (kilonkénti) egységár pontosan kiirandó s a mennyiben az téli és nyári hónapokban változnék az is feltüntetendő!

3. Zsirtartalom kikötésénél 3-3.2%-nál magasabb követelésbe ne menjünk bele, legjobb elkerülése különben a zsirtartalomért való

eléggyakori anstandolásoknak, a zsirtartalom szerinti fizetés.

4. Igen fontos kérdés, hogy az esetleg savanyuan érkező tejért, literenként mennyit vonhat le a kereskedő. E tekintetben különösen nagyobb tejjgazdaságoknak legyen a vevő lakhelyén helyi megbízottjuk, ki szükséges esetben ellenőrző vizsgálatot elejét veheti a vevő — esetleg — jogtalan kifogásának.

(Ugy a savanyodás, vagy más megromlás meggátolását, mint a tej mindennemű vizsgálatát, bőven tárgyalják a fentemlített tejjgazd. munkák.)

5. Megállapítandó, hogy a szállító kannákat kiadja s ki köteles azt tisztítani.

A szállítási összes költségeket rendszerint a vevő viseli s az eladó csak a tej vasutára szállítását s az üres edényeknek a vasutól való haza szállítását viseli.

6. Megállapítandó a havonkénti leszámolás napja!

Az eladó követeljen óvadékot, melyet megállapodás szerint, vagy kézhez kap. vagy pedig valamely pénzügyintézetnél helyez el a vevő.

Megjegyzendő, hogy biztos vevők, ha még kevesebbet is fizetnének valamivel, előnyben részesítendő, mert a megbízhatlan vevő óvadéka nem fedezi esetleg azt a veszteséget a mi újabb vevő találásáig háramlik a gazdára. Legjobb a szerződést ősz végén kötni!

7. Kiszokás kötni, hogy* friss fejős tehének teje 10 napig nem szállítható, valamint öreg fejős tehének — esetleg keserű — teje sem.

8. A takarmányozás tekintetében ne engedjünk a vevő tulságos követelékenységének, vagy pedig ha ez irányban messzire menő követeléseket támasztana, hát fizesse meg!

9. Esetleges per esetére megállapítandó a rendes bíróság, valamint egy választott bíróság.

10. Az állategészségügyi (1888: VII. t.-c.) tejre vonatkozó paragrafusait, valamint az azóta megjelent törvényes intézkedéseket, mindkét fél köteles elismerni, — s azoknak magát alávetni.

Tejjgazdaságok mérlegei.

Egy tejjgazdaság jövedelmezőségét feltűnő mérleg tárgyalása helyett, csak annak tételeivel foglalkozom s ezen tételek után bárki kiszámíthatja viszonyai között meglévő tehenészetének jövedelmezőségét, valamint előszámítást tehet egy felállítandó tehenészet jövedelmezőségének kiszámítására.

Bevételi tételek.

1. Az eladott és feldolgozott tej árából befolyt pénzüsszeg, melybe uradalmi tejjgazdaságoknál átlagos árban beleszámítandó azon tisztviselők s alkalmazottak tejdeputatuma is, kik nem tartoznak a tehenészethez, beleszámítandó továbbá az uraság háztartására fordított tej is.

2. Eladott tenyészállatokért befolyt jövedelem.

3. Kisorolt állatokért befolyt jövedelem. (Előszámításoknál, mustrálásra a tehenállomány 18-20%-je számítható, még pedig azon feltevésből kiindulva, hogy teheneinket 3-4 éves korukból 8-10 éves korig használjuk tejtermelésre illetőleg tenyésztésre.

* Friss fejős tehének úgy nevezett feccssteje — kolosztvuma — míg az kinem állja azon gyakorlati próbát, hogy feltöze össze nem megy, nem fejedő a többi tej közé. — Egyes vidékeken felfőzve u. n. kurásztát készítenek belőle s állítólag jó étel. Némely tehén korával keverve megeszi, sok helyen disznóknak adják. Legfontosabb hivatása különben, hogy a kis borju igya meg vagy szopja ki s csak a felesleg jusson más célra!

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.
Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kizelők és finom angol és francia zsebkendők.
Női lon és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf
utóda
fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.
Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszak szerűen készíttve, olcsó árban található. — Minden fajta és nagyságu szalon, ebédlő és tálószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.
Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

A borjuzás kiszámítására átlagban 75—80% tehető a felüzetett tehének fogamzása és leellése s a nyert borjúk 60%-jét vehetjük észnek, 40% jét bikának.)

4. Dögbőrökből befolyó jövedelem.

5. Trágya értéke.

(A trágya mennyiségét úgy számítjuk ki, hogy a feletetett összes takarmányok szárazanyagát osszuk 2-vel, az így nyert szárhoz hozzáadjuk az alom: száraz anyagát, s az így kapott összeget megszorozva 4-el, levonunk belőle 15% erjedési veszteséget,

Tehát:

$$\text{Trágya} = \left[\frac{(\text{takarmány szárazanyag} + \text{alom szárazanyag}) \times 4}{2} \right] - 15\%$$

erjedési veszteség, mert a trágyát közép éretten szokás kihordani. Tehénészeteknél 1 számos marhára 110—130 q. középérett trágya számítható, 1 q trágyát 30—50 fillérrel szokás értékelni.

Kiadási tételek.

1. Cselédbér.

2. Takarmány.

(Takarmányból csak a tényleges piaci árfolyammal bíró abrak és vásárolt póttakarmányokat szokás felszámítani, a szálás, zöld, gyök és gumós — házilag előállított takarmányokat pedig nem, mert nincs rendes piaci árú s egyes esetekben el sem lehetne adni. Már mostan megtudandó, hogy tényleg kifizették e magukat a feletetett fenti takarmányok valamint a felhasznált alomszalma. hát legegyszerűbb eljárás következő.

Ismerve, hogy hány kat. holdon állított elő a felhasznált zöld, szálás, gyök és gumós takarmány és alom szalma, hát a holdak számával elosztandó a fenti takarmányok felszámítása nélkül elért jövedelem s megtudjuk, hogy a tehenészet után mennyi a holdankénti jövedelmünk, illetőleg ha a takarmányok termelési költségét levonjuk, tiszta jövedelmünk.)

3. Takarmányelőkészítés.

(Szecskázás, repavágás, darálás etc.)

4. Világítószerek.

5. Gyógyszerek, fertőtlenítőszer, orvosi költség.

6. Tejvizsgálás költségei.

8. Rosta és vasúti költség.

9. Cselédnek adandó fejpénz és borju-nevelési jutalom.

10. Fejőedények, tejház tisztántartása.

11. Tej feldolgozás költségei.

12. Épülettörke 1%-os törlesztése.

4%-os kamatja.

13. Épületek fenntartása.

14. Holt leltári tőke 5%-os kamatja és 8%-os törlesztése.

15. Az állattörke 5%-os kamatja.

16. Új állatok beszerzése.

17. Az állattörkének 5%-os értékcsökkenése és kockázata.

(Hensch szerint istállóber teijében közönséges építési módot feltételezve esik 250 K tőke után 5%-ot kamatra, 3%-ot fenntartásra és törlesztésre számítva, 20— K évente 1 tehénre.

Eszköz bér fejében esik 20 K. tőke után 20% kamatot és fenntartást számítva 4— K. évente 1 tehénre)

Előszámításainknál ép úgy mint más termelési ágaknál, hát a tehenészeteknél is nyomjuk meg a ceruzát kiadásaink felszámításainál, míg a bevételeket a lehetőleg gyengébben tüntessük fel, mert akkor valóbbszerű, hogy nem fogunk keservesen csalódnai.

(Vége.)

A világ 1908. évi gabonatermése.

I.

A gabonát termelő és fogyasztó fontosabb államok két csoportba osztatnak; és pedig gabonatermelő, de bevétel által fedezetre szoruló államokra és másodsor kivételre is termelő államokra.

Bevitelre szorúlnak: Nagy-Britannia és Írország, Franciaország, Németország, Ausztria, Olaszország, Hollandia, Svájc, Belgium, Dánia, Svédország, Norvégia, Spanyolország, Portugália, Görögország, Egyiptom és Brazília.

Főléssleggel bírnak rendszerint: A magyar birodalom, Bosznia és Hercegovina, Oroszország, Románia, Bulgária és Kelet-Rumélia, Törökország, Szerbia, Kelet-India, az Amerikai Egyesült-Államok, Canada, Argentina, Chile, Uruguay, Ausztrália, Algír, Tripolis és Tunis; saját termésökből élnek, vagy részben bevételre vannak utalva: Mexico, Japán, Perzsia, Ciprus szigete, Fokföld és Paraguay. Ez utóbbiak az európai gabonakereskedelem szempontjából semmiféle nagyobb szerepet nem játszanak.

Bizonyos tekintetből Chile és Uruguay is ebbe a kategóriába esnek, úgy, hogy tulajdonképpen a felesleggel bíró államok száma az idén 9—10, a múlt évi 5—6-al szemben.

I.

Gabonabevételre utalt államok.

1. Nagybritannia és Írország.

Az angol hivatalos lap Angolországterméskilátását július hó közepén a következőképp jelezte:

buza	14.20 millió q.
árpa	14.40 » »
zab	28.— » »
rozs	0.50 » »

Az ideai gabonatermés tehát általában véve jóval csekélyebb és így a gabonabevétel előreláthatólag nagyobb lesz, vagyis a bevétel által fedezendő hiány lesz a jövő évre fenmaradó készletek hozzáadásával, körülbelül:

buzában és lisztben	58—60 millió q.
rozsban	0.50 » »
árpában	13—14 » »
zabban	6—8 » »
tengeriben	28—28 » »

2. Franciaország.

A francia földmívelésügyi miniszter hivatalos jelentése szerint a várható termés:

buza	85—90 millió q.
kétszeres	1.75 » »
rozs	13—14 » »
árpa	9—9.5 » »
zab	45—50 » »
tengeri	105—110 » »

Ezzel szemben bevétel lesz:

buza	12—13 millió q.
rozs	0.5 » »
árpa	0.3 » »
zab	3—4 » »
tengeri	4—5 » »

3. Németország.

A folyó esztendei valószínű termés becsülhető:

buzában	38.20 millió q.
tönkölyben	4.60 » »
rozsban	98.— » »
árpában	29.50 » »
zabban	65.40 » »

A hiány, melyet külföldről pótolni kell körülbelül:

buzában	20 millió q.
rozsban	— » »
árpában	20 » »
zabban	14 » »
tengeriben	15 » »

4. Ausztria.

Az osztrák földmívelésügyi miniszterium adatait csak mostanában gyűjti és azok publikálása az előzetes terméseredményekkel a tél folyamán történik. Hozzávetőlegesen számítva, az ideai valószínű terméseredmény becsülhető:

buza	15—15.5 millió q.
rozs	24—25.0 » »
árpa	16—16.5 » »
zab	20 22.0 » »
tengeri	4.5—5.0 » »

A folyó 1908—909. esztendőre nézve a bevételi szükséglet — figyelembe véve a készletek hiányát — becsülhető:

buzából	12—14 millió q.
árpából	2—2.5 » »
rozsból	2—2.5 » »
zabból	1—1.5 » »
tengeriből	4—5.0 » »

5. Olaszország.

Hivatalos adatok hiányában a termés fölbecsülésére nézve a kereskedelmi és gazdaságkörök véleményére van mindenki utalva. A remélhető termés, tekintve, hogy a szárazság és hőség miatt a fejlődés nem volt megfelelő, a tengerire azonban kedvező idő járt, becsülhető:

buza	36—43 millió q.
rozs	0.80—0.90 » »
árpa	2.00—2.20 » »
zab	2.20—3.20 » »
tengeri	19.00—26.00 » »

Ezen adatok szerint a remélhető bevétel:

buza	12—15 millió q.
rozs	0.10—0.20 » »
árpa	0.20 » »
zab	2.20—2.40 » »
tengeri	1.00—1.50 » »

6. Hollandia.

A berlini gazdasági szaktudósító jelenti a következőket: A magas gabonaárak következtében az idén több gabonafélét vetettek mint tavaly és így a gabonatermés előreláthatólag nagyobb lesz a múlt évi eredményénél. Hollandia folyó esztendei gabonatermését becsülhetjük tehát:

buza	1.45—1.50 millió q.
rozs	3.80—4.— » »
árpa	0.8—1.— » »
zab	2.8—3.— » »

A bevételi szükséglet tehát:

buza és buzaliszt	5—6 millió q.
rozs és rozsliszt	2.50—3 » »
árpa	1.50—2 » »
zab	1.50—2 » »
tengeri	5—6 » »

7. Svájc.

A müncheni gazdasági szaktudósító jelentése szerint, a gabonatermelésre használt terület az ország nagy és értékes állatállománya részére szükséges takarmánytermelés terjeszkedése folytán mindinkább csökken, valamint tekintetbe véve, hogy a nagy zivatar és esőzés következtében tetemes károsodás állott elő: hozzávetőlegesen számítással az ideai remélhető gabonatermés lesz:

buza	1.12 millió q.
rozs	0.46 » »
árpa	0.12 » »
zab	0.75 » »

Alma, sertés, vad, vaj Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezet -énél
 és minden egyéb élelmiszer legelőnyösebben értékesül a **BUDAPEST, IV., Vámház-körút 8.**

A valószínű hiány becsülhető pedig:

búza	4.80	millió q.
rozs	0.14	» »
árpa	0.21	» »
zab	1.25	» »
tengeri	0.70	» »

8. *Belgium.*

A brüsszeli cs és kir. konzul jelentése szerint a várható termés hozzávetőlegesen számitva körülbelül ez:

búza	3.670,000	métermázsa
rozs	5.150,000	»
árpa	932,000	»
zab	6.700,000	»

A valószínű hiány körülbelül:

búza	13.00—13.60	millió q.
rozs	0.60—0.70	» »
árpa	3.00—3.50	» »
zab	—	» »
tengeri	3.50—4.15	» »

9. *Dánia.*

A berlini szaktudósító jelenti a következőket: A búza kitűnő, ellenben a rozs kevésbé, a tavasziak azonban nagyon jól állanak.

A valószínű termés hozama becsülhető és pedig:

búza	1.4	millió q.
rozs	5.0	» »
árpa	6.0	» »
zab	6.5	» »

A valószínű hiány pedig:

búzában és lisztben	1.30—1.55	millió q.
rozsban	0.80—1.—	» »
árpában	0.20	» »
zabban	—	» »
tengeriben	4.50—4.60	» »

10. *Svédország.*

Svédország gabonatermése a beérkezett adatok alapján becsülhető:

búza	1.80	millió q.
rozs	6.50	» »
árpa	3.40	» »
zab	11.50	» »

Bevitelre lesz körülbelül:

búza	1.8—2.00	millió q.
rozs	0.20—0.25	» »
árpa	0.10—0.20	» »
zab	0.50	» »
tengeri	0.10	» »

11. *Norvégia.*

Az angol szaklapok Norvégia valószínű termését a következőkre becsülik:

búza	100.000	métermázsa
rozs	260.000	»
árpa	1.000.000	»
zab	3.000.000	»

A hiány, mely bevétel által fedeztetik:

búza	700.000	métermázsa
rozs	2.200.000	»
árpa	1.000.000	»
zab	1.000.000	»
tengeri	5.000.000	»

12. *Spanyolország.*

A barcellonai cs. és kir. főkonzul jelentése szerint, az összes gabonatermés becsülhető:

búza	30	millió q.
rozs	7	» »
árpa	13—14	» »
zab	3—3.5	» »
tengeri	6—6.5	» »

A hiány, amelynek fedezetére a spanyol piac reá szorul, lesz:

buzából	5—8	millió q.
rozsból	0.50	» »
árpából	1—2	» »
zabból	—	» »
tengeriből	—	» »

13. *Portugália.*

Portugália gabonatermése az idén sem fedezvén a belsükségletet, a bevétel még jelentékenyebb lesz, mert a termés kisebb. A valószínű terméseredmény hozzávetőlegesen számitással becsülhető:

búza	2.—	millió q.
rozs	0.80	» »
árpa	1.30	» »
zab	1.—	» »
tengeri	1.50	» »

A bevétel által fedezendő hiány körülbelül:

búza	1.—	millió q.
rozs	0.10	» »
árpa	0.15	» »
zab	0.20	» »
tengeri	0.70	» »

15. *Görögország.*

A piraesus-athéni cs. és kir. konzul jelentése szerint a valószínű termés hozzávetőlegesen becsülhető:

búza	3,100.000	métermázsa
rozs	26.000	»
árpa	8,000.000	»
zab	125.000	»
tengeri	1,200.000	»

A látható hiány tehát:

búza és lisztben	2.20	millió q.
rozsban	—	» »
árpában	0,05	» »
zabban	—	» »
tengeriben	—	» »

15. *Egyiptom.*

Egyiptom ez idei termése hozzávetőlegesen becsülhető:

búza	5,800.000	métermázsa
árpa	2,600.000	»
tengeri	14,600.000	»

A termés a szükségletet nem fedezhetvén, ezuttal is bevételre van utalva Egyiptom: búzában és lisztben 1.20—1.60 millió q. árpában 0.20 » » tengeriben 0.10 » »

16. *Brazília.*

Braziliában a gabonatermelés növekszik ugyan, de a termés a belfogyasztást nem fedezhetvén, állandóan nagy a bevétel, A bevétel nagysága hozzávetőleges számitással évenként:

búza	2.5—3.0	millió q.
buzaliszt	3.5—5.0	» »
tengeri	0.5—1.0	» »
zab	0.30—0.5	» »

(Folytatjuk)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— A mezőgazdasági kamarák ügye. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége októberben tartott közgyűlésén a földművelési kamarák dolgában általánosságban elfogadván a Bernát—Rubinek-féle tervezetet, en-

nek részletes megvitatását a kiküldött nagy bizottság, mely javarészen az összes egyletek elnökeiből állott, f. hó 9-én kezdte meg. Erről a tárgyalásról, a napi lapok után, a következőkben tudósítunk. Bujanovits elnök, mindenekelőtt bejelentette, hogy Mérey Lajos előadói tisztéről lemondott. Az általános vita során Szentiványi Árpád perhorreszkálja a kamarai rendszert, a mi megszüntetné a gazdasági egyesületeket; a megyei gazdasági egyesületeket kívánja megbizni a szükséges teendőkkel. Andrássy Sándor gróf szerint a létező gazdasági egyesületeket nem szabad működésükben megbénítani. Kötelező társulás alapján kívánja a gazdasági egyesületeket szervezni. Almássy Imre gróf a vármegyei gazdasági egyesületek fentartását kívánja azzal, hogy az érdekképviselői teendőkkel a gazdasági egyesületek bizassanak meg. Több hozzászólás és Bujanovics Sándor elnök felvilágosításai után Pallavicini Ede őrgróf ismételtén hangoztatja, hogy eredményes munkát csakis az önkormányzati szervekkel kapcsolatban lehet kifejtetni; a mezőgazdasági érdekképviselőt is a vármegyei szervezetbe kell beilleszteni. Néhány felszólalás után szavazattöbbséggel kimondja az országos értekezlet, hogy a javaslat elvi kérdéseit tárgyalja. Ezt a határozatot élénk vita követte s ezek után az elnök felteszi a kérdést, hogy elfogadja-e az értekezlet a kerületi vagy a megyei rendszert. Az értekezlet két szavazattöbbséggel a megyei rendszert fogadja el. Szavazás alá került az az indítvány: külön érdekképviselői szervek létesíttessenek-e, vagy pedig a vármegyei gazdasági egyesületek bizassanak meg az érdekképviselői teendőkkel. A szavazás eredménye az, hogy az értekezlet a vármegyei gazdasági egyesületeket kívánja megbizni az érdekképviselői teendőkkel. Az elnök felveti a kérdést, folytassék-e a tárgyalás, vagy pedig kizassék meg az első szavazásnál kialakult többség előadói javaslat kidolgozásával. Bernát István konstatálja, hogy a hozott határozat a tervezetet gyökeresen felforgatta. Kéri, tekintse az értekezlet a tervezetet megszüntnek. Az értekezlet végeredményeképpen abban állapodott meg, hogy hattagu bizottságot küldött ki azzal a megbizással, hogy ez a bizottság január elejéig dolgozzon ki javaslatot és terjessze ezt az értekezlet elé oly képpen, hogy ennek a tervezetnek alapelve a megyei kamarai rendszer legyen.

Azt hisszük, hogy ezzel a bizottsági munkával jó egy néhány évre újra el van ültetve a mezőgazdasági érdekképviselőt eszméjének megvalósítása!..

— Az országos tenyészállatkiállítás. A IV-ik nemzetközi tejgazdasági kongresszussal kapcsolatban a jövő év június havában rendezendő országos tenyészállatkiállítás rendező bizottsága Széll Kálmán elnöklete alatt a Köztelken pénteken este tartotta meg első

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszent 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 2006

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

ülését. Széll Kálmán elnök megnyitván az ülést, utal arra, hogy az OMGE igazgatóválasztmányának határozatából foglalja el az elnöki széket, melegen üdvözölve a bizottság tagjait, hangsúlyozta, hogy a nemzetközi tejjgazdasági kongresszussal kapcsolatban rendezendő országos tenyészállatkiállítás van hivatalva a világ minden részéből ideseregő idegeneknek bemutatni az ország állattenyésztését. Ezután Jeszenszky Pál, a kiállítás főtitkára, vázolta az eddigi munkálatokat rövid, de kiemelt vonásokban, programját adván a kiállításnak. Javasolja a többek között, hogy felkérendők a kiválóbb tenyésztők, hogy a saját költségükön építendő sátoristállóban mutassanak be nagyobb kollektiókat, karámokban pedig a magyar fajta kiválóbb példányait szintén csoportosan. A kiállítás helye a budapesti Tattersall telepei, ideje 1909. évi június hó 6-10. Kapcsolatosan lesz gazdasági gépkiallítás is. A földművelésügyi miniszter 17.000 koronát engedélyezett a díjazásokra. Már eddig is számos bejelentés érkezett, remény van arra, hogy különösen Romániából jönnek sokan a kiállításra, amelyet támogat a főváros is. Örgörőf Pallavicini Ede szükségesnek tartja, hogy a kiállítással kapcsolatban bemutattassanak az igásfajta lovak is, amit az elnök melegen támogat. Filler Kálmán a kiállítás tervezetének kiszélesítését kívánja; hozzászóllottak a rendezés különböző részleteihez Sierbán János, Pirkner János, Paiss Gyula, Günther Ferenc, Molnár József, majd Jeszenszky Pál felvilágosításai után Széll Kálmán elnök összegezte a vita eredményeit, mire a bizottság gróf Somssich Béla és még többek felszólalása után elfogadta a kiállítás költségvetését. Végül Széll Kálmán elnök még egyszer utalva a kiállítás fontosságára, kéri a bizottság tagjainak támogatását. Ezzel az ülés végződött.

— Az O. M. G. E igazgatóválasztmányi ülése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület választmánya, úgy is mint a Szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó-bizottsága dec. 5-én ülést tartott. Az ülés megnyitása után küldöttség ment Dessewffy Aurél grófnak, a kitől ez alkalommal bucsuzott el a választmány. A lemondott elnökhöz Bujanovics Sándor intézett beszédet s egyúttal emlékalbumot nyújtott át az ünnepeltnek. Dessewffy megköszönte a megtiszteltetést s ezután az ülés elhatározta, hogy a lemondott elnök érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg. Ezután az adóreform került sorra. Több felszólalás után a választmány elhatározta, hogy méltányolva a pénzügyi bizottság jóakarátát a gazdák kívánságaival szemben, a további, főleg jövedelmi adóra vonatkozó óhajokat újból a bizottság tagjainak figyelmébe ajánlják. Majd bemutatták a „Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet” eddigi működéséről szóló jelentést, melyet a választmány helyeslőleg vesz tudomásul. A dohánybeváltási szakértők kinevezéséről szóló pénzügyminiszteri leiratot tudomásul vették.

— Szőlősgazdák gyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete folyó hó 4-én tartotta rendes havi igazgatóválasztmányi ülését. A választmány elhatározta, hogy egy permanens-bizottságot küld ki, mely a borértékesítésre vonatkozó kérdések egész komplexumát felszinen tartja, a szövetkezeti mozgalmat irányítani fogja és egyúttal véleményezni fogja a földművelésügyi kormány-nak, hogy mely szövetkezetek részesíthetők

állami támogatásban. Ezután a választmány, hogy tekintettel az idei nagy borkészletre, a szokásos évi bornyilvántartó ívek útján szokottnál nagyobb mérvben fogja úgy bel, mint a külföldi vásárlóközönség figyelmét felhívni. A közkórházak borszükségetének helyesebb ellátása céljából és a borecet terén tapasztalt visszaélések megszüntetése céljából az illetékes miniszterekhez felterjesztést intéz az egyesület.

— Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége. A magyar szent korona országai területén működő, altruisztikus irányú szövetkezetek legutóbb közös érdekeik védelmére egyesültek és megalakították a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségét. A szövetség elnöke: gróf Majláth József; alelnökei: Steidl Ambrus és Bernát István, megalapítói pedig a már az ország területén működő 18 hatalmas szövetkezeti központ, s ezeken kívül az O. M. G. E. és a Magyar Gazdaszövetség. A szövetkezetek szövetségének irodája 1909. január 1. napján kezd meg (VIII. Szentkirályi-utca 40. sz.) működését.

— A szeszfogyasztás apadása. Szeptember 1-én lépett érvénybe az új szeszadótörvény, a mely szerint az adót hektoliterenként 20 koronával megdrágították. Ennek a szeszfogyasztásra való visszahatása nem maradhatott el szeptember és október hónapokban a szeszfogyasztás egyharmaddal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában volt. Valószínű, hogy a fogyasztás csökkenésében nagyrésze van a gyümölcs-termésnek, mert ez az oka annak, hogy a szilvórium-termelés nagyban emelkedett. A gyümölcs-földék ugyanis csak általános adót fizetnek s a milyen mértékben a szilvórium-fogyasztás emelkedik, csökken a szeszfogyasztás.

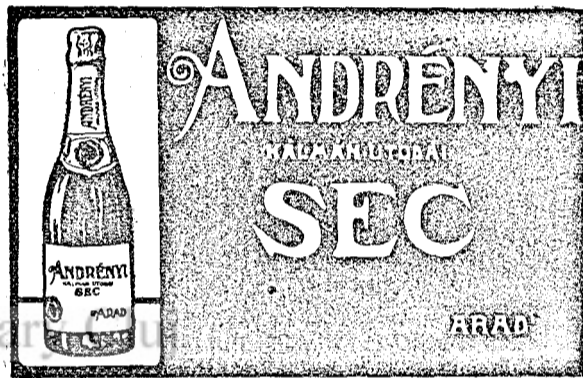
— Minta baromfitelep a Székelyföldön. A háromszéki Erzsébet árvanevelő intézet minta baromfitelepet tart fenn, hogy a székelyföldi aprótestű baromfiak helyett nemes és jobban értékesíthető tenyészanyagot juttasson a megyebeli lakosságnak. A mintatelepről tojásokat, fajtyukákat oszt ki szerte az egész vármegyében. Darányi földművelésügyi miniszter ezt a szép irányú vállalkozást azzal ismerte el, hogy a leánynevelő intézet baromfitenyésztésének megfelelő államsegélyt engedélyezett.

— Országos tenyészállatkiállítás. Már országszerte élénk érdeklődés mutatkozik az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő tenyészállatkiállítás iránt. Eddig — noha a kiállítás előmunkálatai csak most veszik kezdetüket — 25 kiállító jelentkezett és 180 darab szarvasmarha, 150 darab juh és 130 darab sertéssel jelentette be részvételét. A rendező-bizottság a szabályszerű bejelentési íveket a jövő hét elején fogja szétküldeni a nevesebb tenyésztőknek.

— A magyarországi román pénzintézetek. Egy bukaresti román lap érdekes kimutatást közöl a magyarországi román pénzintézetekről. A kimutatás szerint hazánkban 1907. év végéig 171 helyen 175 önálló intézetet alapítottak a románok 25 fővel, összesen tehát 200 pénzintézetet. Az első intézet az Albina volt, a melyet 1872-ben alapított egy román tanító. A legnagyobb és legerősebb az Albina, 2.400.000 korona alaptőkével. Utána következnek a Bihoreana és a Viktória, egyenként 1.200.000 korona alaptőkével. A Silvania és a Timisiana alaptőkéje 600.000 korona, az Oraviciana 550.000, az Ardeleana 500.000 korons alaptőkével rendelkezik. Az intézetek

virágzásáról a következő adatokat közli a lap: 158 pénzintézetnek a részvénytőkéje 19.500.000 korona. 121 intézetnek 1906. év végén 1281616.000 korona az aktívája. 101 intézet összesen 584 hivatalnokot foglalkoztatott és ezeknek 846.000 korona fizetést adott. 87 intézetnek 105 000 korona a kulturális alapja. 88 intézet évi fogalma meghaladta az 1072 millió koronát, a melyből az Albinára magára 422 millió korona esik.

— Cikória-termelés Magyarországon. Néhány éve a gazdák a cikória-termeléssel foglalkoznak; leginkább azóta, hogy egy hazai pótkávégyár beváltja a hazai termésű cikóriát. Hogy a cikória-termelésnek a földművelésügyi miniszter nagyobb lendületet adjon, elhatározta, hogy a beváltott cikória mennyiség szerint, az illető pótkávégyárat megfelelő államsegítségben részesíti. Mivel pedig az eddigi termelési eredmények azt mutatják, hogy a gazdák sem a növény termelésében, sem a megfelelő fajta kiválogatásával nem tudják a legjobb művelési módot helyesen megválasztani: Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a magyar óvári növénytermelési kísérleti állomáson, valamint egyes vállalkozó gazdák földjén cikória-termelési kísérletek történjenek. egyrészt a legjobb fajta kiválasztására, másrészt a legalkalmasabb művelési módok megállapítására.

A LAPRELVÉDELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevél kölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdőlérszti ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfial adnak véleményét. 2001

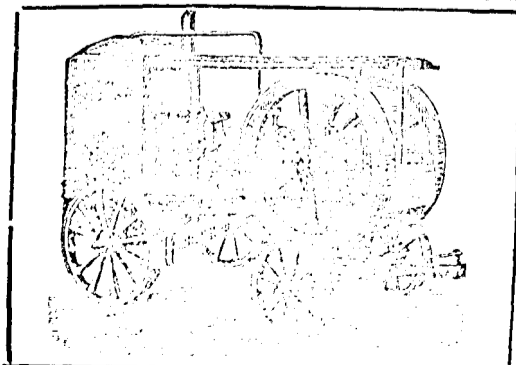
Mező-Bánd (Erdély) 1908 augusztus 15.

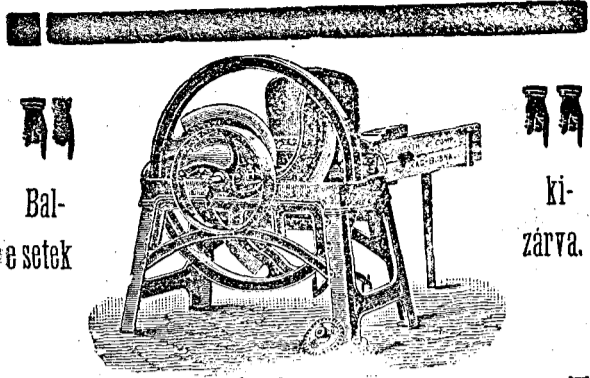
30 HP motor.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság tekintetes igazgatóságának

BÉCS, VI/2. Gumpendorferstrasse 72

Mint hogy az Oberurseli motorgyárból rendeltem volt 1906 évben egy 30 lóerős gázfejlesztős motort hozzá tartozó felszerelésekkel, a melyet az év őszén a gyár megbízottjával fel is szereltetett és egy 3 járatú 42 kövekkel felszerelt lisztelőmalomhoz üzembe hozva átvettem és azóta már a harmadik éve hogy üzemben van s mint hogy a motor a hozzá tartozó részekkel a legnagyobb megelégedésemre működik és hogy a malom napl a legkisebb baját észre nem vettem, így a hajtásnál a legnagyobb erőt fejt ki, ugyanígy, hogy nem 30 lóerőnek, de hiszem hogy 35 lóerőnek is megfelel, a mi abból következtetek, hogy két gyapjufésűt akasztottam utána és amúgy is csak játszódva hajtja a három 42 collos köveket. Ezért nem mulasztatom el, hogy a nagyrabecsülő gyárnak a legőszintébb megnyilvánításomnak a motor valódi jóságáért ezen soraim által ne nyilvánítsam, a miért fogadják legnagyobb elismerésemet, ezek után maradtam — teljes tiszteléssel — idős Lőrinczy János birtokos és malomtulajdonos.

Bal- és jobb oldalán ki- zárva.
Minden nagyságban.
Kis és nagybirto- k részére.

Szeeska vágók,
Répa vágók,
Darálómalmok,
Gőzölőkészülékek.

UMRATH ÉS TSA
Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP-ig — Ipari mozdonyok 200 HP-ig.

Követelünk mindenütt „Szekely-gyujtó“-t.

Reitter József gyufagyára Kolozsvárt 2., ezelőtt Parajdon.

Alapított 1836. Gyárt minden fajtájú kitűnő minőségű kénkö- ves-, paraffinos- és svéd gyujtót a legjutányosabb árban és szép kivitelben.

2141

Gazdatiszti állást keres
egy 35 éves, családost, Monos- toron végzett, fáradságot nem ismerő, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén
Állást bármikor elfoglalhat.
Czim megtudható a kiadóhivatalban.

2230

ERDELYI BANK
és TAKARÉKPÉNZTÁR R-T.
Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.
A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.
Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.
Értékpapírokat, idegen pénznemeket elad és vásárol
Előleget ad értékpapírokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.
Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.
Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket bármely külföldi piacra.
Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.)
2017 Üzleti órák:
d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

DUNKY FIVÉREK
CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK
ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermük- ket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.
Műtermeik vannak:
Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Főtér 9.
1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

Mindenemű
ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **FISCHER-féle** zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. sz. szeres- hetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelen- tényesebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. 2072
Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Keresek
Erdélyben birto- kot megvételre vagy haszonbérletre 200-2000 kat. holdig. Részletes felvilágo- sítást a kiadó hivatalba kérek.

2212

KOLOZSVÁRI LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁSOK:

Billiárd. DÓSA FARKAS billiárd-készítő
KOLOZSVÁRT, Mátyás kir.-tér 3. sz.
Kész billiárd, valamint mindennemű felszerelések rak- tára. Ugyszintén saját készítményű dákok nagy rak- tára. — Vidéki megrendeléseket azonnal eszközölök. Elvem: kevés haszon, nagy torgalom.

Kiállításán aranyéremmel kitüntetve!
Billiárd. PÁLLÁN H. UTÓDA STYASZNI JÓZSEF
első erdélyi billiárd-asztalos gyára Dávid Ferenc-u. 3. Alapított 1875-ben! — Csereüzletet is kötik. — Billiárd szerelőt kívánatra vidékre is azonnal küldök. Uj és használt billiárdok állandóan raktáron. U. m. golyók, dákok stb. sth. dus választékban.

Alapított 1869. — Erdély legnagyobb butorgyára.
Butor. MESTITZ MIHÁLY és FIAI
Cs. és Kir. udvari szállítók.
Raktárak:
KOLOZSVÁR MAROSVÁSÁRHELY
Unio-u. 7. Telefon 661. Széchenyi-tér 41. Tel. 113.

Cipők. Ferenczi Ignác cipész-mester
Elismert jó és csinos munka. KOLOZSVÁRT, Mátyás k.-tér 26.

DISZMŰ. LAKATOS JÓZSEF és TÁRSA
Diszmű-, játékaru-üzletét áthelyezte Kossuth Lajos- utca 3. szám alul Deák Ferencz-utca 5. szám alá. — Dus választék karácsonyi és újévi ajándékokban. — Számos látogatást kér:
Lakatos József és Tsa KOLOZSVÁR, Deák Ferenc-u. 5. sz.

Épület- anyag. Szenes Károly Kolozsvár, Telefon 131. Fióküzlet Torda, Tel. 8.
Fakereskedés és mindennemű építkezési anyagok rak- tára, gőzfűrés, parkettagyár. — Dusan felszerelt rak- tárából minden építkezési cikket legjobban és leg- jutányosabban szállít.

Feltűnő olcsó árak!
Férfi- divat. SÁNDOR ÁGOSTON férfi-divat üzlete
Kolozsvár, Unio-u. 2. Fehér és színes ingek, kalapok, szőrme- és sport-sap- kák, nyakkendők és utazó-cikkek, plédok, plusz-taka- rók, pipere-cikkek, amerikai sár- és hócipők, bőr és posztó lábszárvédők. — Nagy választék mindennemű pénz- és szivartárcaiban stb.

Férfi- szabó. MOLDOVÁN MIKLÓS férfiszabó Kolozsvár, Wess. M. u. 16.
Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudó- mására hozni, hogy férfi-szabó üzletemben minden igényre való bel- és külföldi szöveteket tartok dús választékban. Frakk és Szmoking a legfinomabb kivi- telben a legolcsóbb árban nálam kapható.

Hentes- áru. Hentesáru és bor-üzlet! LÉVAY JÁNOS
Kolozsvárt, Monostori-nt Külmonostor-u. 11.

KOCSIK. Szeszák
Villanyerőre berendezett kocsi- gyár KOLOZSVÁRT.
Kerekes, kovács, nyerges és fényező műhelyek. Kész kocsi- k és szánkók raktáron. Használt kocsit becsere- li.

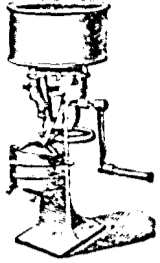
LÁMPA. Uradalmak figyelmébe! — Kérjük a címre ügyelni!
A világhírű „Mamuth“ istálló-lámpák Somlyai Mihály üvegkereskedőnél kaphatók. — Kolozsvár, Kossuth L.-u. 4.
Kérjük a címre ügyelni!

Női divat. Horosz és Kupás
női-divat üzlete Kolozsvárt, Mátyás-tér 19. Karácsonyi és Vidékre min- újévi Occasio! ták bérmentve

Ruházat. JANOVITZ GÉZA KOLOZSVÁR, Wess. M. u. 26.
A legjobb helyföldi és angol szövetekből, valamint jó minőségű kész férfi- és gyermek-ruhából álló rak- táromat a közönség b. figyelmébe ajánlom. Mérték utáni készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégítik.

Sör, bor, szesz. CZELL FRIGYES ÉS FIAI
Szeszgyárak, finomító, sörgyárak, rum- és likörgyárak, hornagykereskedés, szőlőtelep. Brassó, Kolozsvár, Nagyszében, Medgyes.

Zongora. TRISKA J. Erdély első zongora nagy raktára. Ajánlja híres bel- és külföldi cégek által eredő zongor- ráit, pianóit, saját gyártmányú cimbalmit és újonnan berendezett hangol- és javító-műhelyt, melyben hasz- nálhatóan, régi zongorák a tehnikai legújabb vívmá- nyai szerint javítottak szakemberen, gyorsan és pontosan Olcsó bérlet. Telefon 419.

EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFŐLÖZŐGÉPEK,

valamint az összes tejjgazdasági, állattenyésztési, gazdasági cikkek
állandóan nagy választékban raktáron:

GEITTNER és RAUSCH Budapest, V. Andrassy-út 8.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

2057

**BENZINMOTOROK, GOZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK,
ARATÓGÉPEK, LOSONCZI VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK, KALMÁR-FÉLE
ROSTÁK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK

ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCI-KÖRUT 32.

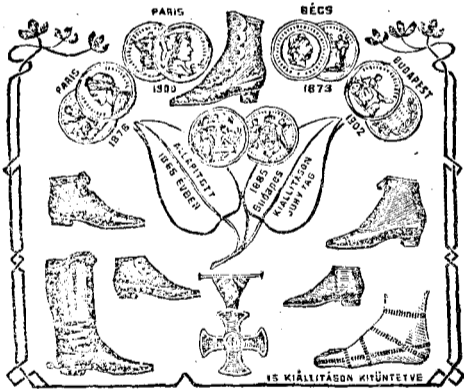
2009

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szeutnyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 66.

És a legújabbakkal ellátott ajándéktárca

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, szűtő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet R. tepálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsológépek, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szövő-gépek, 2- és 3-Vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

2014

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINGSEM-FLUID

KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmúlja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül. Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai-, polgári- és versenystállókban.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor.

2105

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

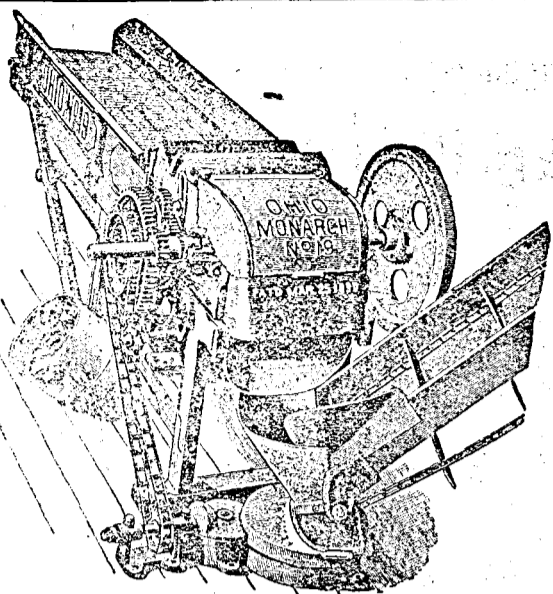
Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó.

2010

„OHIO” EREDETI AMERIKAI

TENGERISZÁR-TÉPŐ,

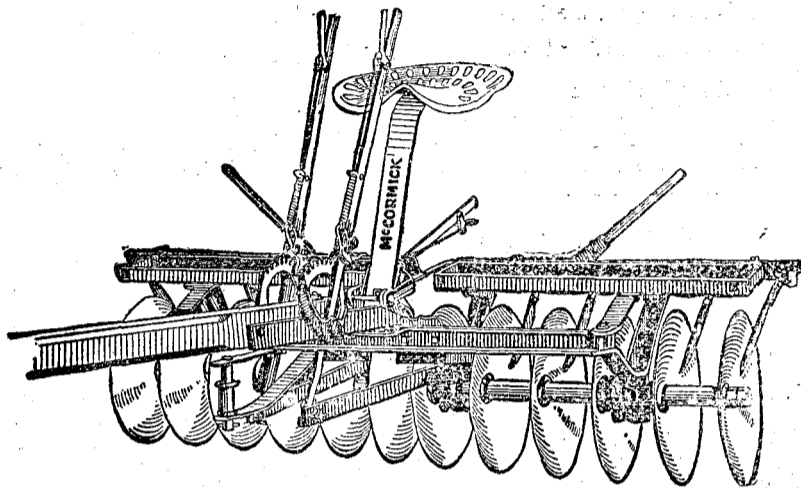
zöldtakarmányapritó- és szalmaszecskázógép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona

tarlópántásra, vetőszántásra, rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A. Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.

2098

Sz. 4767—1908.

2283

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség nyilvános versenyt hirdet a m. kir. kincstári birtokok és telepekre szükségessé vált s a jövő év tavaszán szállítandó az alábbi kimutatásban feltüntetett magas törzsi gyümölcs és lombfa, valamint nemesítésre alkalmas egy éves vad csemete szükségletére.

Az árajánlatok aként teendők meg, hogy azokban a fenti vasuti állomásig a fuvar költségek is bennfoglaltassanak. Felhívjuk ennélfogva mindazok, kik a kimutatásban foglaltak szállítására vállalkozni szándékoznak, hogy árajánlataikat szabályszerűen okmánybélyeggel ellátva legkésőbb a f. év végéig a m. kir. telepítési felügyelőséghez Kolozsvárra annál is inkább küldjék be, mert későbbi ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A szállítandó fák és csemeték csak azon esetben fognak átvétetni, ha azok rendelési helyükön szakemberek által megvizsgáltván, alkalmasoknak találatnak. Az ajánlat a szállítóra nézve azonnal, míg a vétel a felügyelőségre csak felsőbb jóváhagyás után válik kötelezővé.

Kolozsvár, 1908. december 5-én.

Telepítési felügyelőség. Bocskay-tér 2. sz.

Vasút-állomás	O l t v á n y								V a d c s e m e t e							L o m b f a						
	Alma	Körte	Szilva	Cse-resznye	Meggy	Őszi barack	Kajszi barack	Dió	Alma	Körte	Cse-resznye	Prunus	St. milien	St. julian	Mirabolan	Nyárfa	Juharfa (gömb)	Hárs	Berke-rye	Kóris	Tölgy	
Szükséglet:									d	a	r	a	b									
Marosludas	1222	1920	963	800	800	250	300	250	3300	2400	1200	1200	1200	2250	1650	100	100	—	—	—	—	
Nagysármás	—	—	—	45	—	—	—	86	1500	1500	—	1500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Segesvár	—	95	90	27	14	30	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
A.-Gyéres	520	—	300	—	—	—	—	—	1000	700	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Apahida	404	31	267	225	275	62	62	110	—	—	—	—	—	—	—	—	135	45	158	20	40	

Kwizda-féle RESTITUTIONS-FLUID

mozóvíz lovak számára.

1 liter ára 2 korona 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánok nagyobb istállóiban használatban van. Nagyobb munkánál elő- és uterőből, erőtleneknél, inak merevségénél stb. Az idomításnál kiváló munkát képvisel a lovakat. — Kwizda-féle Restitutions-fluid szővelő, csizma és göngyölés törve, védve.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle szabadalmazott Lábszár-védő Pneumatic-lábszárvédő

2161. I.

gummból

szürke, fekete, barna és fehér színben és négy nagyságban készítették és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerint:

1. sz. 20—22 cm. | 3. sz. 24—27 cm.
2. sz. 22—24 cm. | 4. sz. 27—30 cm.

Ára darabonként

szürke

1. sz. Kor. 5.90 | 3. sz. Kor. 6.40
2. sz. Kor. 5.90 | 4. sz. Kor. 7.30

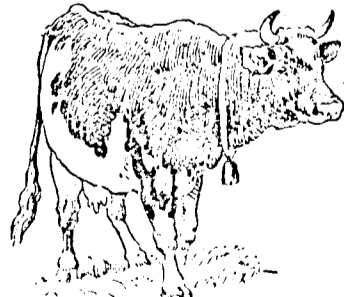
fekete, barna és fehér

1. sz. Kor. 5.90 | 3. sz. Kor. 6.90
2. sz. Kor. 6.30 | 4. sz. Kor. 7.70

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

es. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Kornenburg, bei WIEN.

KWIZDA-féle

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legjobban használatban álló táppor. — 100% csiszolt szén, a tej javítására s a tejelés fokozására.

1 dohoz ára 1 korona 40 fillér.
10 dohoz 70 fillér.

A „Nagyszabeni Földhitelintézet”-nek

Kolozs és több szomszédos megye területére kizárólagosan jogosított képviselőben a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szerzek

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, konvertálók más intézeti terheket és egyuttal rendezem az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

Kiváló biztosságu tőkebefektetésül ajánlom ez intézetnek a tőzsdén is jegyzett adó és egyéb levonásmentes óvadékképes és különösen katonai házassági óvadéku alkalmas 50 év alatti kisorsolásra rendszeresített

„4 és 4 1/2 százalékos zálogleveleit”.

Ezek kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizettetnek: az intézetnél Nagyszabeben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást díjmentesen és készséggel megad.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

A legelőnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan adásvételeket, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2018

A Hunyadmezyi

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak illetve évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnar-utca 11. 2016

ELADÓ BIRTOKOK!

Vevők kerestetnek a következő birtokokra:

1. Kolozsmegyében Kolozsvártól 4 órai távolságra jó közlekedési utban 200 kat. hold tagosított birtok, a melyből 35 hold szántó, 45 hold legelő, 10 hold rét, 3 hold szőlő, kitünő lakház, 50 darab marhára való szilárd anyagból épült istálló, külön lóistálló, szekérszín, magtár, göré stb. mellékhelyiségekkel.

2. Kolozsmegyében vasuti megálló hely mellett, jó közlekedési utban 280 kat. hold birtok, a mely 3 tagból áll, egyik tagban 22 hold szántó, 10 hold rét, a másik tagban 147 hold szántó, a harmadik tagban 21 hold szántó és 80 hold erdő. Gazdasági épületek nincsenek, a birtok a község mellett fekszik, építkezési anyagokhoz olcsón lehet hozzá jutni.

3. Torda-Aranyos megyében vasuti állomástól 16 km. távolságra, jó közlekedési utban 240 kat. hold birtok, a mely két tagban közvetlen a község mellett fekszik, a melyből mintegy 60 hold legelő, 20 hold rét és 160 hold szántó. Gazdasági épületek nincsenek.

4. Kolozsmegyében vasuti megállóhelytől 1 1/2 km., állomástól 4 km. 440 kat. hold birtok, a melyből mintegy 40 hold rét, 10 hold erdő, tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Lóherésekkel, lucernásokkal beállítva: 180 hold szántó; 120 darab marhára és külön 6 darab lóra szilárdanyagból épült istállók stb. gazdasági melléképületek, igen szép kastély, szép parkkal.

5. Háromszék megyében egy 530 holdas birtok 800 hl. f. szesz konting, szeszgyárral, uri lakással, kitünő gazdasági épületekkel, posta, vasut és országut helyben. Három nagy fürdő szomszédságában.

Ezekről és még számos bejelentett eladó birtokról komoly vevőknek (és hivatásos közvetítők kizárásával!) díjmentesen felvilágosítást nyújt: az **ERDELYI GAZDA Közvetítő osztálya,** Kolozsvárt. 2221

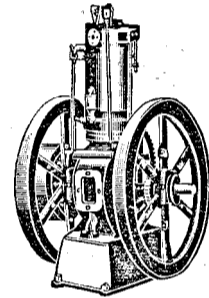
Takarmánykamrák és szivattyuk hajtására

a legjobb és legolcsóbb üzemgép a

REKORD benzinmotor,

2, 3, 4 és 5 1/2 lóerő nagyságban.

Modern takarmánykamrák és villamvilágítási berendezések

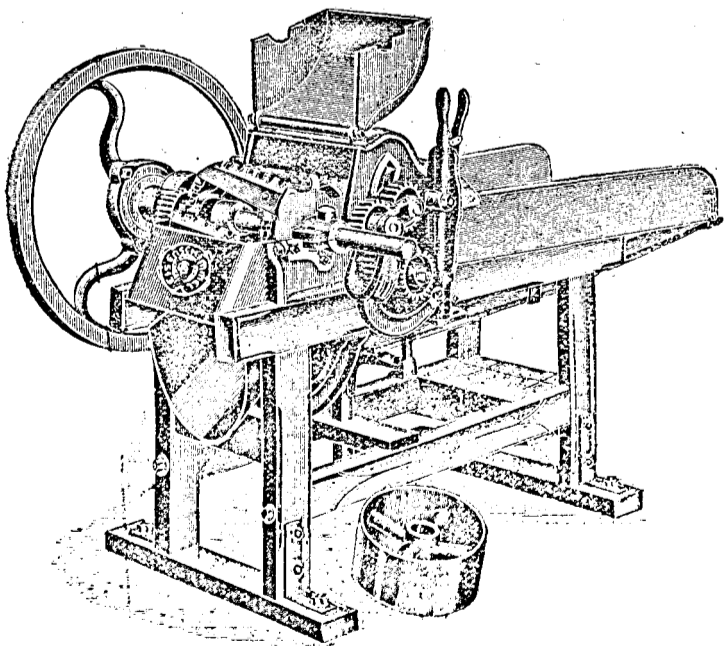

létesítésére előnyös feltételek mellett vállalkozunk. — Árjegyzékkel és ajánlattal szívesen szolgál:

Fehér Miklós gépgyár Rt. Budapest,

Váci ut 80. szám. 2217

Amerikai rendszerű Schredderek

Kukoricaszártépőgépek,

Kézi és erőhajtásu szecskavágók,

Répvágók és répapazuzók,

Kukoricamorzsolók és daráló-malmok,

Járgányok és közlőművek,

Takarmány-füllesztő kazánok

a legmodernebb szerkezettel, első rendű kivitelben, utólérhetetlen munkateljesítéssel, olcsó versenyárakon

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz cégnél

Budapest, VI.

Nagymező-utca 68.

Vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**